

**UCHWAŁA NR XXXV/275/13
RADY MIEJSKIEJ W MSZCZONOWIE**

z dnia 29 maja 2013 r.

**w sprawie uchwalenia trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów
na lata 2013 – 2015**

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm.) oraz art.176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów na lata 2013 – 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mszczonowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Łukasz Koperski

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Mszczonów na lata 2013 –2015.**

I. Wprowadzenie

Rodzina jest naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka. Oddziałuje na jego osobowość, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka. Jednak nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania) oraz czynników odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych) dokonuje się dezorganizacja życia rodziny. Jeżeli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Gmina Mszczonów prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny między innymi poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Komisariat Policji) oraz Świetlicę Środowiskową, organizację pozarządową Stowarzyszenie „Filos” im. Joanny Froehlich - Specjalistyczna Placówka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skupiający wśród swoich członków przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku.

Opierając się na ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina rozszerzyła swoją działalność o zatrudnienie asystentów rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania, które realizowane będą w ramach Programu będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, również w sytuacjach gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Podstawą działań ujętych w programie są następujące akty prawne:

- a) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),

Program nawiązuje również do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mszczonów na lata 2009-2015r.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej skazanych formach pieczy zastępczej.

II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej rodzin w Gminie Mszczonów

Dane statystyczne Gminy Mszczonów dotyczące sytuacji demograficznej mieszkańców na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawiały się następująco:

Tabela nr 1

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej (stan na dzień 31 grudnia 2012r. na podstawie „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej na rok 2012 dla Gminy Mszczonów”)

wyszczególnienie	Lata poprzednie		2012	Prognoza*		
	Rok 2010	Rok 2011		2013	2014	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	11 503	11 556	11 707	11 707	11 707
KOBIETY						
Ogółem	2	5 963	6 001	6 082	6 082	6 082
Wiek 0-17	3	1 218	1 208	1 273	1 273	1 273
Wiek produkcyjny	4	3 452	3 460	3 510	3 510	3 510
Wiek emerytalny	5	1 293	1 333	1 299	1 299	1 299
MEŻCZYŹNI						
Ogółem	6	5 540	5 555	5 625	5 625	5 625
Wiek 0-17	7	1 178	1 169	1 268	1 268	1 268
Wiek produkcyjny	8	3 794	3 810	3 818	3 818	3 818
Wiek emerytalny	9	568	576	539	539	539
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	413	395	447	534	534
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	186	176	205	222	222
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	53	53	60	86	86
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań w zasobie gminy	13	67	67	62	61	61
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy	14	0	30	5	5	5
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	0	0	0	0	0
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne	16	0	5	0	1	1
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, dzienny opiekun)	17	0	1	1	1	1
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun)	18	0	0	0	0	0
Liczba przedszkoli	19	6	6	6	6	6
Liczba dzieci, którym	20	0	0	66	43	50

nie przyznano miejsc w przedszkolu wg. złożonych wniosków						
Liczba szkół podstawowych	21	6	6	6	6	6
Liczba szkół gimnazjalnych	22	2	2	2	2	2
Liczba szkół ponadgimnazjalnych	23	4	4	4	4	4
W tym: liczba szkół przygotowujących do zawodu	24	3	3	3	3	3
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży	25	0	6	7	7	7
Liczba bibliotek publicznych	26	2	2	2	2	2
Liczba domów kultury	27	1	1	1	1	1
Liczba obiektów sportowych	28	5	5	5	5	5
Liczba boisk przyszkolnych	29	22	21	17	17	17
Liczba podstawowych zespołów opieki zdrowotnej	30	6	6	6	6	6
Liczba szpitali	31	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców, ubiegających się o status uchodźcy	32	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrost lub spadku

Gmina Mszczonów na dzień 31 grudnia 2012 r. liczyła 11 707 mieszkańców, z czego na miasto przypadało 6 370 osób. Powierzchnia gminy to niemalże 152,00 km² (w tym powierzchnia miasta wynosi 8,56 km²), obejmuje 66 wsi skupionych w 34 sołectwach.

W ostatnich latach można zaobserwować wzrost ludności w gminie Mszczonów. Spowodowane jest to położeniem gminy, łatwym dostępem do infrastruktury miejskiej, zlokalizowaniem wielu firm w tzw. „Dzielnicy przemysłowej” oferującej zatrudnienie dla mieszkańców gminy Mszczonów oraz okolicznych miejscowości, a także dobrze rozwiniętą komunikacją samochodową. Wzrost ludności w dużej mierze przedkłada się na rozwój gminy.

Struktura ludności według płci i wieku daje podstawę do określenia wielu społeczno - ekonomicznych konsekwencji tak na dziś, jak i na najbliższą i dalszą przyszłość.

Z analizy danych pozyskanych z wydziału ewidencji ludności gminy Mszczonów można wywnioskować, że na wzrost ludności ma wpływ również liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy na terenie gminy. Stan na dzień 31 grudnia 2012r. wynosi:

Ogółem – **244** osoby w tym:

kobiety - 133 osoby

wiek przedprodukcyjny – **30** osoby

wiek produkcyjny – **91** osoby

wiek emerytalny – **12** osoby

mezczyźni - 111 osoby

wiek przedprodukcyjny - **30** osoby

wiek produkcyjny - **72** osoby

wiek emerytalny- 9 osoby

Dane te mogą wskazywać na fakt atrakcyjności gminy Mszczonów dla osób aktywnych zawodowo i imigrację w celach zarobkowych.

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w gminie obserwuje się wzrost osób bezrobotnych. Na dzień 31 grudnia 2012r. było zarejestrowanych 447 osób bezrobotnych w tym 205 długotrwale pozostających bez pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 24 miesięcy, natomiast bezrobotnych z prawem do zasiłku było 60 osób. Długi okres pozostawania bez pracy potęguje dezaktualizację kwalifikacji i umiejętności obniżając prawdopodobieństwo znalezienia zatrudnienia w przyszłości i poszerzenie kręgu osób w ubóstwie.

Należy zważyć na to, że znacznie zwiększyła się stopa bezrobocia w powiecie w ostatnich miesiącach 2012r.:

- w październiku 2012r. - 14,6 %
- w listopadzie 2012r. - 14,9 %
- w grudniu 2012r - 15,1 %

porównywalnie:

- w grudniu 2011r. stopa bezrobocia wynosiła - 13,7 %.

Bezrobocie ma tendencję wzrostową i należy to uwzględniać w prognozowaniu pomocy. W styczniu 2013r. stopa bezrobocia wynosiła już - 16,2% natomiast w lutym 2013r. - 17 %.

Zmniejszyła się liczba lokali gminnych, głównie na skutek wykupywania mieszkań na własność i zmniejszania trwałego zasobu mieszkaniowego gminy.

Z danych pozyskanych z Wydziału Gospodarki Gminnej w Mszczonowie wynika, że liczba wszystkich mieszkań stanowiących własność gminy na dzień 31 grudnia 2012r. wynosiła 62, oczekujących na mieszkanie z gminy jest 5 osób w tym 1 osoba oczekuje na lokal socjalny.

Opieka nad dziećmi w gminie zapewniona jest już od najmłodszych lat. Od 1 września 2011r. funkcjonuje prywatny żłobek mogący przyjąć 25 dzieci na podstawie kart zgłoszeń do żłobków złożonych w roku kalendarzowym.

Z danych przekazanych przez Dyrektora Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych wynika, że dzieci z terenu gminy mają zapewnione miejsca w działających na terenie gminy dwóch przedszkolach (w tym jedno państwowe drugie prywatne), oraz utworzonych czterech punktach przedszkolnych. Istnieje jednak deficyt miejsc w przedszkolu państwowym. W roku 2012 nie zostało przyjętych 66 osób. Przewiduje się, że potrzeby nie zostaną również zaspokojone w 2013r. i 2014r. Dzieci podlegające obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego nie umieszczone w przedszkolu realizują ten obowiązek w oddziałach przedszkolnych działających przy pięciu szkołach podstawowych.

W gminie zlokalizowanych jest sześć szkół podstawowych, dwa gimnazja oraz cztery szkoły ponadgimnazjalne w tym trzy z kierunkiem przygotowującym do zawodu.

W zajęciach pozaszkolnych dzieci i młodzież mogą uczestniczyć korzystając z 2 świetlic (środowiskowej oraz świetlicy terapeutycznej) oraz 5 klubów sportowych (Klub Sportowy Mszczonowianka, Klub Sportowy "Maratończyk" w Piekarach, LKS w Osuchowie, Uczniowski Klub Sportowy w Lutkówce, Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk w Mszczonowie.)

Do dyspozycji mieszkańców gminy:

- są dwie biblioteki,
- Miejski Ośrodek Kultury z salą widowiskową,
- Kompleks Basenów Termalnych wraz z lodowiskiem,
- Kompleks Boisk Sportowych " Moje Boisko Orlik 2012",
- hala sportowa,

- stadion LKS w Osuchowie,
- stadion Klubu Sportowego "Mszczonowianka".

Z danych udostępnionych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej wynika, że przy szkołach zlokalizowanych na terenie gminy jest 17 boisk przyszkolnych.

Głównym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych, podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Analizując wskaźniki dotyczące pomocy społecznej, można zauważyć, że najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc na przestrzeni trzech ostatnich lat było bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba jak również bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Według analizy pracowników socjalnych w większości rodzin w których występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych przy zapewnieniu wsparcia ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej rodzina jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Zawsze jednak istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi z uwagi na brak współpracy rodziny. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych lub rodzinie zastępczej.

Tabela nr 2

Dane o osobach korzystających z pomocy społecznej w gminie Mszczonów

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		2012	Prognoza na 2013r.	
	Rok 2010	Rok 2011			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	635	573	557	597
W tym: osoby długotrwale korzystające	2	267	264	239	239
Liczba rodzin	3	406	412	449	496
Liczba osób w rodzinach	4	1 220	1 203	1 539	1 734
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	5	552	571	552	582
W tym: osoby długotrwale korzystające	6	260	259	230	230
Liczba rodzin	7	336	345	352	352
Liczba osób w rodzinach	8	1 067	1 079	1 087	1 087
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	9	295	292	300	300
Liczba rodzin	10	273	272	284	284
Liczba osób w rodzinach	11	860	854	852	852
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	12	482	483	433	433
Liczba rodzin	13	291	290	265	265
Liczba osób w rodzinach	14	959	957	893	893
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba rodzin	15	379	383	393	393
Liczba osób w rodzinach	16	1 125	1 130	1 204	1 204
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	17	144	120	132	140
Liczba osób w rodzinach	18	534	408	459	530
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	19	114	109	112	150
Liczba osób w rodzinach	20	433	386	389	510

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	21	93	81	89	100
Liczba osób w rodzinach	22	278	202	237	266
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	23	170	145	165	175
Liczba osób w rodzinach	24	464	359	414	439
BEZRADNOŚĆ (PROBLEMY)					
Liczba rodzin	25	69	48	161	161
Liczba osób w rodzinach	26	337	215	802	802
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	27	29	25	31	41
Liczba osób w rodzinach	28	104	65	78	107
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	29	0	0	1	1
Liczba osób w rodzinach	30	0	0	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	31	39	37	56	65
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	26	28	36	43
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	33	4	4	7	10
Liczba osób w rodzinach	34	4	8	18	22
OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	35	2	5	7	7
Liczba osób w rodzinach	36	5	11	17	17
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	37	7	5	5	5
Liczba osób w rodzinach	38	21	11	11	11
KŁĘSKI ŻYWIOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	39	0	1	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	40	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	41	X	X	X	X
PRZEMOC W RODZINIE - OFIARY PRZEMOCY					
Liczba rodzin	42	2	2	1	2
Liczba osób w rodzinach	43	5	13	4	7
PRZEMOC W RODZINIE - SPRAWCY PRZEMOCY					
Liczba osób	44	0	0	0	0
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba osób	45	0	0	0	0
WYBRANE KATEGORIE OSÓB, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
KOBIETY					
WIEK 0-17					
Liczba osób	46	160	117	112	122
W tym: osoby długotrwale korzystające	47	49	59	63	63
WIEK PRODUKCYJNY					

Liczba osób	48	199	198	188	198
W tym: osoby długotrwale korzystające	49	90	79	69	69
WIEK EMERYTALNY					
Liczba osób	50	66	56	57	57
W tym: osoby długotrwale korzystające	51	27	27	21	21
MEŻCZYŹNI					
WIEK 0-17					
Liczba osób	52	96	91	90	99
W tym: osoby długotrwale korzystające	53	51	61	53	53
WIEK PRODUKCYJNY					
Liczba osób	54	98	91	92	103
W tym: osoby długotrwale korzystające	55	45	33	28	28
WIEK EMERYTALNY					
Liczba osób	56	16	20	18	18
W tym: osoby długotrwale korzystające	57	5	5	5	5
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASILEK STAŁY					
Liczba osób	58	38	37	37	37
Liczba świadczeń	59	412	363	337	358
Kwota świadczeń w złotych	60	127 672	121 429	128 229	169 527
w tym:					
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	61	20	24	27	27
Liczba świadczeń	62	225	240	250	263
Kwota świadczeń w złotych	63	93 051	97 143	106 919	139 127
Zasilek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	64	18	13	10	10
Liczba świadczeń	65	187	123	87	95
Kwota świadczeń w złotych	66	34 621	24 286	21 310	30 400
ZASILEK OKRESOWY					
Liczba osób	67	119	110	119	120
Liczba świadczeń	68	440	413	363	413
Kwota świadczeń w złotych	69	129 700	129 999	129 534	150 000
w tym:					
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	70	68	73	73	74
Liczba świadczeń	71	259	283	234	284
Kwota świadczeń w złotych	72	92 408	97 931	92 000	112 466
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	73	40	32	37	37
Liczba świadczeń	74	132	118	113	113
Kwota świadczeń w złotych	75	26 415	28 702	32 159	32 159
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności					

Liczba osób	76	11	5	7	7
Liczba świadczeń	77	49	12	14	14
Kwota świadczeń w złotych	78	10 877	3 366	5 127	5 127
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	79	0	0	0	0
Liczba świadczeń	80	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	81	0	0	0	0
ZASILEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	82	296	315	298	298
Kwota świadczeń w złotych	83	440 984	422 513	404 000	404 000
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSILEK					
Liczba osób	84	220	223	215	259
Liczba świadczeń	85	29 036	28 856	31 198	37 578
Kwota świadczeń w złotych	86	105 682	92 334	100 146	329 000
w tym: dla dzieci					
Liczba osób	87	193	208	196	198
Liczba świadczeń	88	26 455	27 506	29 428	30 000
Kwota świadczeń w złotych	89	92 452	84 443	89 096	90 000
SCHRONIENIE					
Liczba osób	90	0	5	5	10
Liczba świadczeń	91	0	1 005	826	600
Kwota świadczeń w złotych	92	0	24 324	30 430	83 700
UBRANIE					
Liczba osób	93	0	0	0	0
Liczba świadczeń	94	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	95	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	96	0	2	5	5
Liczba świadczeń	97	0	2	5	5
Kwota świadczeń w złotych	98	0	7 150	9 150	15 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	99	5	7	2	5
Liczba świadczeń	100	48	43	24	48
Kwota świadczeń w złotych	101	33 056	52 645	45 619	100 000
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	102	20	16	18	20
Liczba świadczeń	103	3 358	3 221	3 145	4 416

Kwota świadczeń w złotych	104	65 084	75 133	127 432	183 000
w tym: SPECJALISTYCZNE					
Liczba osób	105	0	0	0	0
Liczba świadczeń	106	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	107	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	108	7	7	9	8
Liczba świadczeń	109	2 624	2 480	2 625	2 208
Kwota świadczeń w złotych	110	42 870	39 539	50 549	50 000
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	111	67	74	113	120
Liczba osób w rodzinach	112	153	215	284	384
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	113	356	440	495	520
Liczba osób w rodzinach	114	1 125	1 176	1 607	1 687
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	115	2	3	1	2
Liczba osób w rodzinach	116	5	10	4	7
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem	117	10	14	16	16
W tym: liczba osób z kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	118	0	0	0	0

Z innych rodzajów pomocy realizowanych przez MOPS w Mszczonowie są zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do nich, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, jednorazowe dodatki z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, oraz opłacanie składek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łżenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. W okresie od 1 maja 2004r. do 31 października 2012r. kryterium dochodowe wynosiło **504,00 zł**, a w przypadku gdy w rodzinie było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium uprawniające do zasiłku rodzinnego wynosiło **583,00 zł**. Od listopada 2012r. kryteria te zmieniły się odpowiednio na **539,00 zł** i **623,00 zł** w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.

Na przełomie lat 2010 – 2012 wystąpił spadek liczby osób korzystających z zasiłku rodzinnego oraz dodatków przy jednoczesnym braku zmian kwot kryteriów dochodowych (wzrost kryteriów od 1 listopada 2012r.). Mimo braku wzrostu kryteriów dochodowych, z roku na rok obserwujemy wzrost przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Dochód ten w 2011r. wyniósł 2.713,00 zł. (tj. 226,08 zł miesięcznie) z 1 ha przeliczeniowego. Biorąc pod uwagę klientów naszej gminy, większość z nich utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, co powoduje zmniejszenie liczby osób uprawnionych. W przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tendencja jest również malejąca. Warunkiem otrzymania zapomogi jest fakt, pozostawania kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (potwierdzony właściwym zaświadczeniem) oraz kryterium dochodowe wprowadzone dla dzieci urodzonych po 1 stycznia 2013r. Na terenach wiejskich dostęp do opieki medycznej finansowanej

przez Narodowy Fundusz Zdrowia jest często utrudniony. Długie terminy oczekiwania na wizytę lekarską powodują, że pierwsza wizyta ciężarnej kobiety jest po 10 tygodniu ciąży. Rodziny ubogie, nie rzadko wielodzietne najczęściej nie korzystają z prywatnych wizyt lekarskich z przyczyn finansowych.

Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w latach 2010 – 2012, znacznie wzrosła, z uwagi na poszerzenie katalogu osób uprawnionych do tego świadczenia. Od 2013r. liczba osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego ulegnie obniżeniu, gdyż na mocy ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012r. poz. 1548) oprócz świadczenia pielęgnacyjnego wprowadzono specjalny zasiłek opiekuńczy. W związku z tym, wiele osób, które obecnie pobierają świadczenie pielęgnacyjne, od 1 lipca 2013r. nie spełnia warunków określonych w ww. ustawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie tj. 2010 -2012, nieznacznie przybrały tendencję wzrostową. Liczba związków nieformalnych, rozwodów i dzieci spoza związków małżeńskich jest wyraźnie zauważalna, a zatem, rodzic dziecka częściej na drodze sądowej wymusza od drugiego rodzica obowiązek łóżenia na dziecko. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych niejednokrotnie jest bezskuteczna i osoby często ubiegają się o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

III. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Mszczonów

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

1. Burmistrz Mszczonowa,
2. Sąd Rejonowy w Żyrardowie,
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie,
4. Szkoły działające na terenie gminy Mszczonów,
5. Komisariat Policji w Mszczonowie,
6. Służba Zdrowia,
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszczonowie,
8. Organizacja pozarządowa: Stowarzyszenie „Filos” im. Joanny Froehlich - Specjalistyczna Placówka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

IV. Odbiorcy programu

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

V. Cele programu

- 1) stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- 2) pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
- 3) tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji,
- 4) współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny,
- 5) wzmacnianie roli i funkcji rodziny,
- 6) wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- 7) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 8) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 9) pomoc w reintegracji rodziny,
- 10) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

VI. Oczekiwane rezultaty

- 1) podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,

- 2) poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- 3) konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji,
- 4) pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania,
- 5) reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.

VII. Zadania w zakresie wspierania rodziny.

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współdziałania z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Realizacja działań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych obowiązywania Programu czyli w latach 2013 – 2015.

Zadania w zakresie wspierania rodziny zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 3

Partnerzy w realizacji zadania

Lp.	ZADANIA	REALIZATORZY
1	konsultacja i poradnictwo specjalistyczne	MOPS (radca prawny, psycholog)
2	terapia i mediacje	MOPS, szkoły, Policja, Stowarzyszenie „Filos” - Specjalistyczna Placówka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Świetlica Środowiskowa w Mszczonowie.
3	usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	MOPS, służba zdrowia, szkoły, Policja, Stowarzyszenie „Filos” - Specjalistyczna Placówka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
4	zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy ze strony <u>pracownika socjalnego</u>	pracownicy socjalni MOPS
5	zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy ze strony <u>asystenta rodziny</u> ,	asystenci rodziny MOPS
6	współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,	MOPS
7	prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,	Policja, MOPS, służba zdrowia, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Stowarzyszenie „Filos” - Specjalistyczna Placówka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
8	zlecenie osobom profesjonalnie przygotowanym, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym wykonywania określonych w programie zadań na podstawie umów cywilnoprawnych	zewnętrzne instytucje spełniające wymagania i odpowiednie kryteria

VIII. Zespół realizujący program

- 1) pracownicy socjalni, asystenci rodziny, psycholog, radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszczonowie,
- 2) przedstawiciele z poszczególnych placówek oświatowych z terenu Gminy Mszczonów (nauczyciele, pedagodzy, psycholog szkolny, dyrektorzy),
- 3) dzielnicowi Komisariatu Policji w Mszczonowie,
- 4) przedstawiciele Służby Zdrowia,
- 5) przedstawiciel Świetlicy Środowiskowej w Mszczonowie,
- 6) przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszczonowie.

IX. Źródła finansowania programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Mszczonów, dotacji z budżetu państwa, środków pozabudżetowych oraz środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

X. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań i ocenie tych danych. W terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Mszczonowie przedkładane będzie sprawozdanie z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny.